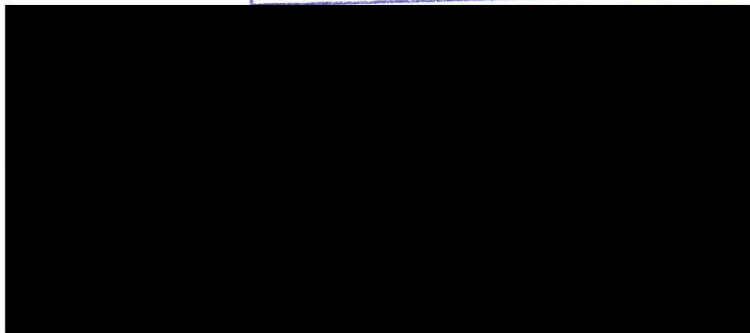

Alkotmánybíróság

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: <i>IV/1471-3/2018</i>	
Érkezett: 2018 DEC 29.	
Példány: <i>3</i>	Kezelőiroda:
Melléklet: <i>2</i> db	<i>4</i>

képv: Dr. Kemenes Patrik ügyvéd (1124
Budapest, Fodor utca 47-49. fszt. 2.; e-mail:

**IV/1471-3/2018. számon folyamatban lévő
alkotmányjogi panasz eljárás.**

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED] P/1. számú mellékletként csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselője a Fővárosi Törvényszék 12. B. 794/2010/828. számú és a Fővárosi Ítélőtábla 8.Bf.392/2016/113. számú ítéleteivel és a Kúria Bfv.III.1.947/2017/9. számú végzésével szemben az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: „Abtv.”) 27. § alapján az alábbi szemben az alábbi:

egységes szerkezetbe foglalt alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Fővárosi Törvényszék 12.B.794/2010/828. számú, a Fővárosi Ítélőtábla 8.Bf.392/2016/113. számú ítéleteinek és a Kúria Bfv.III.1.947/2017/9. számú végzésének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azokat semmisítse meg.

A Tisztelt Alkotmánybíróság hiánypótlási felhívásában foglaltaknak eleget téve az alábbi egységes szerkezetbe foglalt alkotmányjogi panaszt terjesztjük elő, amelyben a hiánypótlásnak megfelelő részek dőlt betűvel és aláhúzva kerültek jelölésre.

Indokolás:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) Pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése:

- Tényállás rövid ismertetése:

Indítványozó a 2003. évben [REDACTED] keretében tevékenykedett ügyvédként. Megbízói között kiemelt helyet foglalt el a [REDACTED] értékpapírcége is, a [REDACTED] megbízása keretében a Indítványozó rendszeresen végzett jogi tanácsadási és okirat szerkesztési tevékenységet.

A 2003. év során indult eljárások következtében került napvilágra az azóta [REDACTED] néven elhíresült pénzügyi botrány. Az ítéletekben feltárt tényállás szerint a [REDACTED] keretében sor került egy állampapír tranzakció lebonyolítására, amelynek során az [REDACTED] vásárolt állampapírokat az [REDACTED]-től halasztott teljesítéssel, amely célzata az [REDACTED] számláján keletkezett hiány és szabálytalan tranzakciók leplezése volt.

Az ítéletekben rögzített tényállások szerint [REDACTED] vádlott – tartva a felelősségre vonástól – Indítványozóval készítettette el az állampapírok vásárlására vonatkozó adásvételi szerződést és egy, a szerződés tárgyát elemző szakvéleményt.

Ennek következtében a Fővárosi Törvényszék 12.B.794/2010/828. szám alatti ítéletében társtettesként elkövetett bűnpártolás vétsége miatt 2 (két) év próbára bocsájtotta Indítványozót, amely büntetést a Fővárosi Ítélőtábla 8.Bf.392/2016/113. számú ítéletével megrovásra változtatott.

- Pertörténet:

ellen 4.B.728/2005. számon 2006. május 3. napján kezdődött meg a peres eljárás elsőfokon. Az elsőfokú eljárás lezárására 2008. augusztus 28. napján került sor, amikor is a Fővárosi Bíróság meghozta 4.B.728/2005/550. szám alatt az ítéletét.

A Fővárosi Bíróság ítéletét a Fővárosi Ítéltábla 2010. május 27. napján 2.Bf.320/2009/149. szám alatt hozott ítéletével megváltoztatta.

A megismételt elsőfokú eljárás lezárására 2015. december 29. napján került sor, amikor is a Fővárosi Törvényszék meghozta 12.B.794/2010/828. számú ítéletét.

A Fővárosi Törvényszék ítéletét a Fővárosi Ítéltábla 8.Bf.392/2016/113. számú ítéletével megváltoztatta.

Az Indítványozó által előterjesztett felülvizsgálati kérelem alapján a Kúria Bfv.III.1.947/2017/9. számú végzésével hatályában fenntartotta a Fővárosi Törvényszék 12.B.794/2010/828. számú és a Fővárosi Ítéltábla 8.Bf.392/2016/113. számú ítéleteit.

A fentieknek megfelelően az alkotmányjogi panasszal sérelmezett ítéleteket a Fővárosi Törvényszék 12.B.794/2010/828. számú és a Fővárosi Ítéltábla 8.Bf.392/2016/113. számú ítéleteiben valamint a Kúria Bfv.III.1.947/2017/9. számú végzésében jelöljük meg.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése:

Előadjuk, hogy Indítványozó valamennyi jogorvoslati lehetőségét kimerítette, amelynek keretében fellebbezéssel élt, mind a Fővárosi Bíróság 4.B.728/2005/550. számú, mind a Fővárosi Törvényszék 12.B.794/2010/828. számú ítéleteivel szemben.

A Fővárosi Ítéltábla 8.Bf.392/2016/113. számú ítéletével szemben pedig felülvizsgálati indítványt nyújtott be, amelyet a Kúria Bfv.III.1.947/2017/9. számú végzésével bíralt el.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje:

Indítványozó postai szolgáltató útján 2018. június 16. napján vette át a felülvizsgálati kérelem elbírálása tárgyában született végzést. Ennek megfelelően nyilatkozunk, hogy az alkotmányjogi panasz előterjesztésére nyitva álló 60 (hatvan) napos határidő a jelen panasz postára adásáig még nem telt el.

Indítványozó képviselője a hiánypótlást 2018. november 26. napján vette kézhez, a hiánypótlásra nyitva álló határidő 2018. december 27. napján jár le, amely határidőn belül a hiánypótlás benyújtásra került.

d) Az indítványozó érintettsége:

Indítványozó valamennyi fentiekben nevesített eljárásban vádlottként szerepelt, ennek megfelelően az érintettsége vonatkozásában külön bizonyítás előterjesztése nem szükséges.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés:

Indítványozó meglátása szerint a panasszal kifogásolt eljárások és ítéletek sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (4) bekezdéseit.

- Egyfelől ki kell emelnünk, hogy mind az elsőfokon eljáró Fővárosi Törvényszék, mind a Fővárosi Ítéltábla ítéletében az Indítványozó megismételt eljárásban tett bizonyos nyilatkozatait azért hagyta figyelmen kívül az ítéletek meghozatalakor, mert azokat az eljárás későbbi szakaszában tette. Ezzel Indítványozó meglátása szerint az eljáró bíróságok megsértették az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését a tisztességes eljáráshoz való jogát.

Indítványozó meglátása szerint a tisztességes eljárás részjogosítványának kell tekinteni a terhelt számára a büntetőeljárásról szóló törvényben biztosított valamennyi jogosultságot, így a hallgatáshoz való jogosultságot is, ennek gyakorlása semmiképpen sem értékelhető a terhére, hiszen az önmagában kiüresítené a jogintézményt.

Miként szintén a tisztességes eljárás részjogosítványa az, hogy a terhelt a későbbiek során döntését megváltoztatva vallomást tegyen vagy azt kiegészítse, ennek megtörténtéhez kapcsolódó időpont ítéletben történő negatív értékelés és a vallomás figyelmen kívül hagyása szintén ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével.

Továbbá a terheltnek szintén jogában áll bármikor a vallomását összefüggően előadni és amennyiben a terhelt vallomása a korábbi vallomásától eltér, akkor ennek okát tisztázni kell. Jelen indítvánnyal támadott ítéletekben ezeknek az alapvető eljárásjogi elveknek az ellentéte került rögzítésre.

Ezen Alaptörvény által is biztosított jogok sérelmét a Fővárosi Törvényszék 12.B.794/2010/828. számú és a Fővárosi Ítéltábla 8.Bf.392/2016/113. számú ítéleteinek indokolása is tartalmazza, vagyis érdemi kihatással voltak a bírói döntésre.

Meglátásunk szerint pedig ezen kérdés, vagyis az egyes büntető eljárási törvényben és az Alaptörvény által is – mint a tisztességes eljárás kellékei - biztosított jogosultságok gyakorlásának időbeliségének és ennek a terhelt terhére történő értékelése önmagában is alkotmányjogi jelentőséggel bír.

- Másfelől ki kell emelnünk, hogy az ítéletek olyan törvényi tényállás mellett állapították meg az Indítványozó bűnösségét, amely fogalmilag kizárt és ezen észrevétel vonatkozásában a Kúria nem foglalt állást, annak ellenére, hogy a 2018. március 5. napján kelt felülvizsgálati kérelem kiegészítésében erre az indítványozó nyomatékosan felhívta a Kúria figyelmét.

Indítványozó meglátása szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján a tisztességes eljárás részjogosítványát kell, hogy képezze az, hogy az ügyében született ítélet a büntető eljárási törvény rendelkezéseinek megfelelően, kellő indokoltsággal tartalmazzon minden olyan lényeges megállapítást, amely az ügyének eldöntésében szerepet játszott.

Továbbá ki kell emelnünk, hogy az ítéletek és a végzés is olyan bűncselekmény vonatkozásában állapította meg az Indítványozó bűnösségét, amely meglátásunk szerint fogalmilag kizárt, ennek megfelelően az ítéletek és a végzés sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdését.

Indítványozó meglátása szerint az a tény, hogy a Kúria végzése a felülvizsgálati kérelem tartalmát figyelmen kívül hagyva nem tartalmazza annak a vizsgálatát és értékelését, hogy Indítványozót olyan bűncselekmény vonatkozásában ítélték el, amely fogalmilag kizárt, vagyis az erre vonatkozó indokolási kötelezettség megszegése sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését és kihatással volt a Kúria döntésének meghozatalára.

Indítványozó meglátása szerint alkotmányjogi kérdésnek tekinthető annak a megállapítása, hogy vajon részét képezi-e az Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdésében foglalt alapjognak, az az eset amikor valakit olyan bűncselekmény elkövetése miatt ítélik el, amely bűncselekmény megvalósulása az adott tényállás mellett fogalmilag kizárt.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése:

A fenti 1. pont e) alpontjában előadottaknak megfelelően a Fővárosi Törvényszék 12.B.794/2010/828. számú és a Fővárosi Ítéltábla 8.Bf.392/2016/113. számú ítéletei valamint a Kúria Bfv.III.1.947/2017/9. számú végzése sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (4) bekezdéseit.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása:

- Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének megsértése:

- (i) Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése biztosítja a tisztességes eljáráshoz való alapjogot. A 6/1998. (III. 11.) AB határozattal munkálta ki a Tisztelt Alkotmánybíróság a tisztességes eljáráshoz való jogosultság fogalomrendszerét. Ennek értelmében a tisztességes eljáráshoz való jog „*olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes.*”

A tisztességes eljárás elemeit tekintve pedig rögzíti az idézett AB határozat, hogy „*(...) a tisztességes tárgyalás fogalmán belül alakítandó ki olyan ismérvszisztem, amely annak tartalmát adja, s csak ezen belül értékelhető bizonyos korlátozások szükséges és arányos volta.(...)*”.

Ennek megfelelően a hivatkozott ítéletek vonatkozásában meglátásunk szerint azt kell vizsgálni, hogy a tisztességes eljárás részjogosítványai, mint a vallomástétel megtagadásának a joga, a vallomás később történő előadásának, vagy kiegészítésének a joga, illetve a vallomás összefüggő előadásának a joga illetve ezeknek az időpontja és ezen részelemek ítéleti értékelése valamint, hogy ezek korlátozása kihatással volt-e az ítéletekre.

Meglátásunk szerint, mind az elsőfokon, mind a másodfokon eljáró bíróság az Indítványozóval szemben született marasztaló ítéletet arra alapította, hogy az általa az eljárás korábbi szakaszában elmondottak, kizárólag a későbbiek során, nevezetesen 2016-ban kerültek kiegészítésre, s utóbb ezen körülményt, az állítólagos „*későbbi feltárást*” értékelte mind a két eljáró bíróság az Indítványozó terhére.

Meglátásunk szerint a hallgatáshoz való jog gyakorlása, vagy a vallomás kiegészítésének, vagy a vallomás később, összefüggően történő előadásának jogának érvényesülését korlátozták az eljáró bíróságok, amikor ezen mozzanatokat utóbb az Indítványozó terhére értékelték, amellyel az eljáró bíróságok alapjogot sértettek.

A büntető eljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 117. §-a a következőket tartalmazza: „A terheltet a kihallgatásának megkezdésekor figyelmeztetni kell arra, hogy nem köteles vallomást tenni, a vallomás tételét, illetve az egyes kérdésekre történő válaszadást a kihallgatás folyamán bármikor megtagadhatja, de bármikor dönthet úgy, hogy vallomást tesz, akkor is, ha korábban a vallomástételt megtagadta. Figyelmeztetni kell arra is, hogy amit mond, illetve rendelkezésre bocsát, bizonyítékként felhasználható. A figyelmeztetést, valamint a terheltnek a figyelmeztetésre adott válaszát jegyzőkönyvbe kell venni. A figyelmeztetés és a figyelmeztetésre adott válasz jegyzőkönyvezésének elmaradása esetén a terhelt vallomása bizonyítási eszközként nem vehető figyelembe.”.

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: „EJEB”) számos alkalommal foglalkozott a hallgatáshoz való jog gyakorlása és a bűnösség megállapíthatóságának kérdéseinek összefüggésével. E körben kiemelnénk a John Murray – Egyesült Királyság elleni 18731/91-es számon lezajlott ügyét.

Ennek megfelelően a terhelt hallgatásának szempontjából az egyes, egyedi esetekben azt a kérdést kell vizsgálni, hogy a vádhatóság által benyújtott bizonyítékok elég „erősek-e” ahhoz, hogy az eljárás adott szakaszában a terhelttől az eljáró hatóságok válaszokat kérjenek.

Ezzel kapcsolatban két lényeges kérdést tartunk kiemelendőnek.

- Ad1) A rendelkezésre álló bizonyítékok a terhelt nyilatkozatát teszik szükségessé.
- Ad2) A bíróságnak konkrétan szembesítenie kell a terheltet a rá vonatkozó bizonyítékokkal és ennek megfelelő konkrét kérdéseket kell a részére feltenni.

Az EJEB hivatkozott ítélete szerint is csak ezen előzetes feltételek teljesülése esetén van arra lehetőség, hogy a bíróság a hallgatást vagy a terhelt eljárás során tanúsított magatartását a mérlegelési körébe vonja.

Elvi élel kijelenthető tehát, hogy csak abban az esetben értékelhető a terhelt hallgatása vagy a magatartása a bíróság által, amennyiben a terhelttel szemben támasztott bizonyítékok olyan helyzetet teremtenek (a terhelt bűnösségét nagymértékben valószínűsítik), amelyben a terheltnek a saját érdekében szükségessé válik, hogy a bizonyítékok vonatkozásában magyarázattal szolgáljon, vagy védekezését annak megfelelően alakítsa. A magyarázat, azaz a vallomás vagy a védekezés ilyen esetben történő elmaradása, adhat alapot arra a bíróságnak, hogy a terhelt hallgatását a terhelt terhére értékelje.

Jelen ügy vonatkozásában nyomatékosan ki kell emelnünk, hogy az Indítványozó terhére azt értékelték az eljáró bíróságok, hogy bizonyos kérdések vonatkozásában „csak” az eljárás későbbi szakaszában szolgált vallomással.

Kijelenthető, hogy ez a fajta értékelés ellentétes az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt Egyezmény (a továbbiakban: „Egyezmény”) 6. cikkében foglaltakkal és ezáltal az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésével.

Ugyanis Indítványozó éppen, hogy akkor szolgáltatott magyarázatot vallomás formájában a bíróságnak, amikor az eljárás időbeli előrehaladtával az egyes kérdések tisztázásra szorultak. Ennek megfelelően az EJEB gyakorlatával és az Egyezmény szövegének az értelmezésével is ellentétesek a bíróságok ítéletei, különös tekintettel arra, hogy az Indítványozó bűnösségének a megállapíthatása során kiemelt jelentőséget tulajdonítottak a vallomástétel időpontjának.

Ezzel kapcsolatban kiemelnénk továbbá, hogy Magyarországon, ahol a tárgyaló bírák esküdtszék alkalmazása nélkül járnak el, különös hangsúlya van az ítéletek indokolásának, így a vallomástétel megtagadásának, vagy mint jelen esetben a vallomás megtételének időpontjának részletes ítéleti indokolásának. Az eljáró bíróságnak az Egyezmény 6. cikkéből is következően, amennyiben a bűnösség megállapítását arra is alapítja, hogy a terhelt a vallomástételt megtagadta, vagy vallomást csak az eljárás későbbi szakaszában tett, ennek részletes indokolását kell, hogy adja a bíróság, hiszen ez képezheti a felülmérlegelési jog gyakorlását a másodfokú eljárásban.

Jelen indítvánnyal érintett bírósági ítéletekben ez nem történt meg, ennek megfelelően az ítéletek sértik az Egyezmény 6. cikkét és az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdését is.

Az EJEB kimondja az idézett ügyben, hogy a bíróságoknak lehetőségük van arra, hogy a bizonyítékokat szabadon értékeljék, a bíróságoknak lehetősége van arra, hogy figyelembe vegyék az eset összes releváns körülményét, beleértve azt, hogy a vádlott hogyan viselkedett, vagy miként védekezett az eljárás során.

Az érintett ügyben azonban megállapítható, hogy a bíróságok egyáltalán nem vették figyelembe, hogy a vallomástételre, annak kiegészítésre csak azért került a későbbiekben sor, mert az ügy előrehaladása és a felmerült bizonyítékok ezen nyilatkozatokat ott és akkor kívánták meg, amikor azok elhangoztak, ennek megfelelően az Indítványozó eljárása összhangban állt az EJEB gyakorlatával és Egyezmény által megkívántakkal.

Amint azt a későbbiek során is kifejtjük az Alaptörvény XXVIII. cikkének értelmezése és részjogosítványainak az értékelése szempontjából minimumnak tekinthető EJEB gyakorlata, így a magyar gyakorlat és az Alaptörvény értelmezésénél is ezt kell minimumnak tekinteni, annál szűkebb körben nem értelmezhető az Alaptörvény sem.

A fentiekben előadottaknak megfelelően megállapítható, hogy Alaptörvény-ellenesek az ítéletek, tekintettel arra, hogy az Indítványozó magatartását, vallomástételének időpontját az Egyezmény 6. cikkével és az Alaptörvény XXVIII. cikkével ellentétesen az Indítványozó terhére értékelték, annak ellenére, hogy az eset összes körülményét mérlegelve az Egyezmény 6. cikke, az EJEB gyakorlatának megfelelően jelen esetben erre nem ad lehetőséget a bíróságnak. Tették mindezt továbbá úgy, hogy a felülmérlegeléshez szükséges indokolást telje egészében mellőzték.

- (ii) Sérti továbbá az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése által a tisztességes eljáráshoz biztosított jogot a Kúria azon eljárása, amely szerint nem vizsgálta vagy amennyiben vizsgálta, akkor végzésében nem indokolta meg az Indítványozó felülvizsgálati kérelmének kiegészítésében foglalt jogszabálysértésre történő hivatkozás figyelmen kívül hagyását.

E körben ki kell emelnünk, hogy a tisztességes eljárás részét kell, hogy képezze az is, hogy a terhelt tisztában legyen azzal, hogy miért ítélik el, és ennek kellő részletességgel indokoltnak kell lennie.

A tisztességes eljárás alkotmányos követelményrendszerének értelmezéséhez, az ítéletek indokolásának megfelelőségéhez jelen esetben is szükséges felhívni Egyezményt. Az Egyezmény "eljárási garanciákat tartalmazó cikkei általában elfogadott értelmezése szerint – amint arra már hivatkoztunk - a „fair trial” olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás "méltánytalan" vagy "igazságtalan", avagy "nem tisztességes".

Az indokolt bírósági döntéshez való jog az Egyezmény 6. Cikkében biztosított tisztességes eljáráshoz való joggal összefüggésben, annak egyik, az Egyezmény szövegében kifejezetten nem nevesített elemeként jelenik meg.

Az Egyezmény 6. Cikk (1) bekezdése mindenkinek jogot biztosít arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően. Az indokolt bírói döntéshez való jog pontos tartalma az elmúlt évtizedek során számos döntésében került kimunkálásra. Ennek megfelelően a bírói döntésekkel szemben valamennyi demokratikus jogállamban elvárható az objektivitás és az átláthatóság, ami egyfelől elejét veszi az önkényes hatósági és bírósági döntéshozatalnak, másrészt erősíti a bírósági döntéshozatalba vetett közbizalmat, és a bírói döntések tekintélyét.

A következőes gyakorlat szerint a tisztességes eljárás és a jogállamiság elvéhez tartozik az a követelmény, hogy a bíróságok a döntéseik alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel mutassák be. Egy adott bírói döntés természete, és az alapul fekvő egyedi ügy körülményei határozzák meg, hogy milyen terjedelmű és mélységű indokolás elégíti ki az indokolási kötelezettség egyezménybeli követelményét. Ebből következően az indokolt bírói döntéshez fűződő jog megsértését kizárólag az alapul fekvő egyedi ügy összes körülményeinek vizsgálatát követően lehet megítélni. Ennek megfelelően megállapítható, hogy valamely részletkérdésre vonatkozó indokolás teljes elmaradása nem, míg egy lényegesebb kérdésre vonatkozó hiányos indokolás viszont az Egyezmény 6. Cikkében biztosított jog megsértését idézi elő.

Kijelenthető a gyakorlat alapján, hogy az indokolt hatósági döntéshez való jog semmiképpen sem jelentheti azt, hogy az ügyben eljáró bíróságot a felek valamennyi érvelése tekintetében részletes indokolási kötelezettség terhelné, ugyanakkor azt is elvi élel lehet kimondani, hogy a döntéssel szemben feltétlen elvárás, hogy a bíróság az ügy lényegi részeit a szükséges alapossggal vizsgálja meg, és erről a vizsgálatáról a határozatának indokolásában is adjon számot.

Az Egyezmény 6. Cikkében foglalt elvárásnak nem felel meg a bírói döntés, ha a felülbírálati bírói fórum az alsóbb fokú bíróságnak az ügy lényegi kérdései tekintetében kifejtett érveit további vizsgálat és a vizsgálat indokainak előadása nélkül hagyja helyben. Miként szintén nem felel meg a bírói döntés az Egyezmény 6. Cikkében foglalt elvárásnak, amennyiben egy igen súlyos jogszabálysértéssel kapcsolatban mellőzi az indokolást, miként azt az Indítványozó vonatkozásában tette a Kúria.

Kijelenthető, hogy kizárólag a kellő alapossggal indokolt bírói határozatból tűnhet ki, hogy az ügyet eldöntő bíróság ténylegesen figyelembe vette-e a felek által előterjesztett bizonyítékokat és érveket. Amennyiben valamely hivatkozás vizsgálatára a bíróság még utalás szintjén sem reagál, abban az esetben a bíróság nem tesz eleget a indokolási kötelezettségének.

Jelen ügyben, azt kell vizsgálnia az Alkotmánybíróságnak, hogy az indokolási kötelezettséget előíró eljárási jogszabályokat a bíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelelően alkalmazta-e. A tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata.

Indítványozó meglátása szerint ennek a követelménynek az ítéletek nem felelnek meg.

- Az Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdésének megsértése:

Indítványozó meglátása szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdésének részét képezi az az eset is, amikor ugyan a büntetőtörvénykönyv tartalmaz egy adott bűncselekményt, de annak adott tényállás szerint történő megvalósulása objektíve lehetetlen.

Elsősorban kiemelnénk az elsőfokú ítélet 139. oldal utolsó bekezdését, ahol a tényállás azt a megállapítást teszi, hogy Indítványozó a tevékenységét az I. rendű terhelt által elkövetett cselekmény elleplezése érdekében fejtette ki.

Az. I. rendű terhelt által elkövetett bűncselekmény, amellyel kapcsolatban Indítványozó vonatkozásában a jogerős ítélet a bűnpártolást megállapította, **folytatólagosan elkövetett sikkasztás** bűncselekménye.

A Btk. 6. § (2) bekezdése alapján a folytatólagosan elkövetett cselekmények törvényi egységet képeznek. Ennek megfelelően mindaddig, amíg fennáll a folytatólagosság, addig befejezett bűncselekményről nem beszélhetünk.

A Btk. 282. § (1) bekezdés b) pontjában írt bűncselekménnyel kapcsolatban pedig elvi élel kijelenthető, hogy az kizárólag befejezett bűncselekmény esetén követhető el.

Mivel I. rendű terhelt a folytatólagosan elkövetett sikkasztás bűncselekményét az Indítványozó tényállás szerinti tevékenységének kifejtését, azaz 2003. májusát követően is folytatta, így befejezett bűncselekményről objektíve nem beszélhetünk.

Ennek megfelelően befejezett bűncselekmény hiányában bűnpártolás nem állapítható meg, azaz olyan cselekmény miatt állapították meg Indítványozó bűnösségét, amely nem bűncselekmény.

Ezzel kapcsolatban továbbá kiemelendő továbbá, hogy amennyiben folytatólagosan elkövetett bűncselekmény esetében az adott részcsselekmény vonatkozásában megállapítható is lenne a bűnpártolás, maga az adott részcsselekmény sem volt befejezett akkor, amikor Indítványozó a tevékenységét kifejtette.

Ennek megfelelően ebben az esetben is fogalmilag kizárt a bűnpártolás elkövetése.

A jogállamiság egyik alapvető követelménye, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által meghatározott szervezeti keretek között, a jog által megállapított működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejték ki tevékenységüket. Az Alaptörvény az igazságszolgáltatáshoz kapcsolódó jogok körében nemzetközi jogi dokumentumok mentén XXVIII. cikkének (4) bekezdésében deklarálja, hogy senki sem nyilvánítható bűnösnek és sújtható büntetéssel olyan cselekmény miatt, amely az elkövetés idején a magyar jog - vagy nemzetközi szerződés, illetve az Európai Unió jogi aktusa által meghatározott körben - más állam joga szerint nem volt bűncselekmény.

Ilyen alapvető nemzetközi jogi normaként emelhető ki egyfelől a már hivatkozott egyezmény 7. cikke, amely kimondja, hogy „Senkit sem szabad elítélni olyan cselekményért vagy mulasztásért, amely elkövetése idején a hazai vagy nemzetközi jog alapján nem volt bűncselekmény.”. Másfelől az Egyesült Nemzetek Közgyűlése XXI. ülésszakán, 1966. december 16. napján elfogadott Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya, amelynek 15. cikke akként fogalmaz, hogy senkit sem lehet bűnösnek nyilvánítani olyan cselekmény vagy mulasztás miatt, amely az elkövetés idején sem a belső-, sem a nemzetközi jog értelmében nem volt bűncselekmény.

Miként az Alkotmánybíróság is összegezte: „Csak az elkövetéskor hatályos törvény szerint lehet elítélni (bűnösnek nyilvánítani) és megbüntetni (büntetéssel sújtani).” Ezt követeli meg az Alaptörvény XXVIII (4) bekezdése, és ennek felel meg a Btk.-nak a visszaható hatály tilalmát kimondó 2. §-a. A bíróság az elkövetéskor hatályos törvény szerint bírálja el a bűncselekményt (állapítja meg a büntetőjogi felelősséget, nyilvánít bűnössé, ítélt el), a büntetést is eszerint szabja ki, kivéve, ha új törvény lépett hatályba, amely enyhébb elbírálást tesz lehetővé, vagy a cselekmény már nem bűncselekmény, és így nem büntetendő.

Ezt követeli meg a visszaható hatály tilalmát magában foglaló jogbiztonság elve (előre láthatóság, kiszámíthatóság), amely a jogállamból folyik, és amelynek logikus előfeltétele a törvény elkövetéskori megismerhetősége (Btk. 2. §).

A fentieknek megfelelően a jogállamiság egyik alapvető Alkotmányos elve, hogy senkit nem lehet elítélni olyan cselekményért, amely az elkövetésének időpontjában nem volt bűncselekmény. Amint azt a fentiekben is kifejtettük, habár önmagában bűncselekmény a bűnpártolás, annak elkövetéséhez befejezett bűncselekmény szükséges. Befejezett bűncselekmény

hiányában az Indítványozó által elkövetett cselekmény nem feleltethető meg egyetlen a Btk. által nevesített egyetlen bűncselekménynek sem.

Indítványozó meglátása szerint a fentieknek megfelelően megállapítható, hogy a Fővárosi Törvényszék 12.B.794/2010/828. számú és a Fővárosi Ítéltábla 8.Bf.392/2016/113. számú ítéletei valamint a Kúria Bfv.III.1.947/2017/9. számú végzése sértik az Alaptörvény XXVII. cikk (4) bekezdését és az Egyezmény 7. cikkét, amelynek megfelelően sérült a jogállamiság elve.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

- a) Panaszos nem kívánja kérelmezni a panasszal támadott bírósági ítéletek végrehajtásának felfüggesztését.
- b) Panaszos P/1. szám alatt mellékeli az ügyvédi meghatalmazást.
- c) Indítványozó nem járul hozzá a személyes adatainak nyilvánosságra hozatalához.
- d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata:
 - P/2. sz. mellékelt: Fővárosi Törvényszék 12.B.794/2010/828. számú ítélete
 - P/3. sz. melléklet: Fővárosi Ítéltábla 8.Bf.392/2016/113. számú ítélete
 - P/4. sz. melléklet: Kúria Bfv.III.1.947/2017/9. számú végzése

Budapest, 2018. december 27.

Ügyvéd